

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบเครือข่าย ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่าย ปัญหาและการหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่ามีวิธีการอย่างไรบ้าง ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.1.1 การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบเครือข่าย

การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบเครือข่ายของเทศบาลเมืองลำพูน มีการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายทั้งภายนอกและภายในของเขตเทศบาล โดยให้ความสำคัญต่อผู้อยู่อาศัยในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำพูน ปรับการทำงานเพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น พัฒนาการดำเนินงานร่วมกันและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์คือ การร่วมกันสอดคล้องการเกิดเหตุ การระงับเหตุ และการฟื้นฟูเมื่อเหตุดับลง ก่อให้เกิดความพอใจทั้งเครือข่ายผู้ปฏิบัติและประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพมัจฉาพ สุวรรณเมือง (2536 : 24-27) ที่กล่าวถึงประสิทธิภาพขององค์การจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ องค์การต้องเกิดการปรับตัว พัฒนาและดำรงอยู่ต่อไปจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สมาชิกองค์การมีความพึงพอใจในการดำเนินงาน

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลของแต่ละชุมชนมีการเตรียมความพร้อมการป้องกันสาธารณภัยชุมชน ซึ่งไม่เพียงแต่ประชากรในชุมชนที่ได้รับการอบรมเตรียมความพร้อมเท่านั้น งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลเมืองลำพูนยังให้ความรู้กับนิคมอุตสาหกรรมใกล้เคียง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน การสร้างความเข้าใจเหตุของที่มาปัญหา รวมถึงข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ รับรู้ ความรู้ตึกนิกคิวิธีการทำงานรูปแบบเครือข่าย สร้างความตระหนัก การสูญเสียที่เกิดจากภัยพิบัติ เพื่อให้เกิดจุดมุ่งหมายและมีส่วนร่วมให้การจัดการแผนงานป้องกันฯ โดยการจัดอบรมและมีผู้เข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นตัวแทนเครือข่ายในการสานต่อองค์ความรู้ให้กับคนในชุมชนให้เกิดการจัดการสาธารณภัยร่วมกัน และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภารกิจของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอีกทั้งยังสร้างความเข้าใจพร้อมทั้ง

แจ้งเป้าหมายของการทำงานเครือข่าย ซึ่งทำให้เกิดการประสานงานและความเชื่อมโยงที่เป็นระบบ ความสัมพันธ์และการสื่อสารที่มีสัมพันธภาพที่ดี

การดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายที่มีการทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ร่วมกับหน่วยงานใกล้เคียง การจัดทำจุดติดตั้งถังดับเพลิง ท่อประปาและทำความเข้าใจกับชาวบ้านในการให้มีความรู้ การฝึกอบรม และทำสัญญาร่วมกัน โดยสร้างวิธีการแจ้งเหตุเบื้องต้น ให้กับชุมชนปฏิบัติให้ถูกต้อง

จากการสร้างเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า การดำเนินงานจากภาครัฐ มุ่งเน้นไปที่ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ การฝึกฝนให้ประชาชน สามารถดำเนินการด้วยตนเอง และการช่วยเหลือตนเองที่ถูกวิธีในเบื้องต้น ในขณะที่เดียวกันประชาชน มีส่วนร่วมในการเป็นกำลังเสริมให้กับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะช่วยลดความวุ่นวายและลดระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาสาธารณภัยแต่ละครั้งลงได้

จากผลการศึกษาโดยการเก็บข้อมูล และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจำแนกได้ประเด็น ดังต่อไปนี้ คือ 1. การวางแผนการดำเนินงาน พบว่าเทศบาลเมืองลำพูนมีการวางแผนการดำเนินงาน เครือข่ายอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา เกิดจากการปกครองแบบเน้นการช่วยเหลือตนเองใน แต่ละชุมชน การให้ความสำคัญของผู้นำชุมชนและสมาชิกสภาเทศบาลที่สนับสนุนส่งเสริมการ ทำงานของภาครัฐ เพื่อการพูดคุยที่เข้าใจง่ายและใกล้ชิดกับประชาชน เทศบาลเป็นหน่วยงาน สนับสนุนให้เกิดความเข้าใจการทำงานร่วมกันผ่านการฝึกอบรม และประสานดำเนินงานจากผู้นำ ชุมชนเป็นหลัก การทำงานร่วมกันในท้องถิ่นสมาชิกในแต่ละชุมชนจะเชื่อฟังและยอมทำตามที่ ประธานชุมชนได้กล่าวขอไว้ พวกเขาจะทราบว่าเมื่อเกิดภัยขึ้น ต้องดำเนินการอย่างไร แจ้งเรื่องได้ที่ ใด เป็นต้น

2. การจัดองค์การ จากการศึกษาพบว่า เมื่อเกิดเหตุขึ้นประชาชนจะประสานงานกับเครือข่าย และติดต่อใครได้เพื่อได้รับการช่วยเหลือ โดยให้ความสำคัญต่อประธานชุมชนเป็นหลัก ซึ่งในชุมชน ได้มีการทำโครงการสาธารณภัยภายในชุมชนของตนโดยการดำเนินประชาวิจารณ์การให้ชาวบ้าน เลือกตัวแทนขึ้นมาเพื่อดำรงตำแหน่งประธาน คณะกรรมการ เจริญญิก ฯลฯ และเทศบาลเป็นผู้ ประเมิน เพื่อทำการต่อท่อประปาดับเพลิงตามพื้นที่ความเสี่ยงในชุมชนที่ระดับเพลิงเข้าไม่ถึง

3. การจัดหาบุคลากรมาปฏิบัติงาน คัดเลือกจากตัวเลือกผ่านประธานชุมชน โดยความอาสา และสมัครใจเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมและการป้องกันมิให้เกิดเหตุขึ้น การคัดเลือกคนจึงต้องเป็นคนที่ อาศัยอยู่ในชุมชนนั้นๆ เนื่องจากจะทราบบริบททางเข้าออกที่ตนอยู่ การติดต่อประสานงานจะดำเนิน ผ่านผู้นำชุมชนและมีเสียงตามสายภายในชุมชนประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ เมื่อเกิดภัยประชาชน ตัวแทนเครือข่ายจะช่วยอำนวยความสะดวกการนำทางเข้าถึงพื้นที่ ลักษณะภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ดำเนินงานได้รวดเร็วขึ้น

4. การอำนวยความสะดวก ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองลำพูนจะมีการติดต่อถึงระดับเพลิงให้แต่ละชุมชน ส่วนใหญ่จะติดตั้งที่บ้านของผู้นำชุมชน เมื่อเกิดกรณีเพลิงภัยสามารถนำไปใช้ได้เลย หากสารเคมี ภายในถังหมด เจ้าหน้าที่เทศบาลจะดำเนินการเติมให้ใหม่เพื่อให้การเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ

5. การประสานงาน เมื่อเกิดเหตุ การประสานงานจะติดต่อผ่านผู้นำชุมชนโดยตรง ซึ่งจะเห็นได้ว่าชุมชนให้ความสำคัญต่อผู้นำ และแต่ละชุมชนจะเข้มแข็งให้ความร่วมมือขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และการเห็นความสำคัญการเกิดภัยของผู้นำ การศึกษาพบว่าเทศบาลเมืองลำพูนมีลักษณะชุมชนที่ค่อนข้างเข้มแข็งเห็นได้จากการเข้าร่วมประชุม การส่งตัวแทนเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย การติดต่อประสานงานจึงพึ่งพาผู้นำชุมชนเป็นหลัก

6. การรายงาน ในกรณีเกิดเหตุไฟไหม้ในชุมชน จะมีการรายงานให้เทศบาลทราบ และนำเจ้าหน้าที่สำรวจ สอบสวน ช่วยเหลือแล้วจึงนำเสนอเรื่องส่งให้สำนักงานจังหวัดทราบ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น หากเป็นภัยขนาดใหญ่ เทศบาลจะตั้งจุดบริการและรับเรื่องร้องทุกข์ การแจ้งความเสียหาย เพื่อรายงานให้ความช่วยเหลือทุกหลังคาเรือน

7. การงบประมาณ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดำเนินการจัดโครงการอบรมทุกปี พร้อมทั้งการจัดติดตั้งถังดับเพลิงในพื้นที่ชุมชนรวมถึงพื้นที่ที่มีความเสี่ยง เทศบาลมองเห็นความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การดำเนินการมีความต่อเนื่องด้วยการปกครองของนายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งยาวนานหลายปี การทำงานจึงมีความต่อเนื่องและการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่จึงคุ้นเคยและดำเนินงานได้โดยง่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5.1.2 ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตารางที่ 5.1 ตารางสรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานเครือข่ายของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผลระดับความคิดเห็น
การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	3.69	0.76	มาก
การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน	3.69	0.76	มาก
การพึ่งอิงอาศัย	3.69	0.74	มาก
การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน	3.68	0.73	มาก
การรับรู้มุมมองร่วมกัน	3.67	0.74	มาก
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	3.67	0.74	มาก
กระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน	3.66	0.74	มาก
รวม	3.68	0.74	มาก

จากตารางที่ 5.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากในทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 7 ประเด็น อยู่ที่ 3.68 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์สามารถจัดเรียง 7 ประเด็นได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.69 ถัดไปคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.69 การพึ่งอิงอาศัย มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.69 การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.68 การรับรู้มุมมองร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.67 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.67 และกระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.66 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยในมุมมองของการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอยู่ในลำดับมากที่สุดเมื่อเรียงลำดับ การศึกษาพบว่าชุมชนในพื้นที่จะให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วม การจัดประชุมและอบรมเครือข่ายแต่ละครั้งจะมีตัวแทนจากเครือข่ายมาเข้าร่วมประชุมเสมอทุกปี รวมทั้งการ

ปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนทางความคิด การกำหนดเส้นทาง การอำนวยความสะดวก การแจ้งเหตุ มีวิธีใดที่ดีที่สุดมาแลกเปลี่ยนความคิดและร่วมกันหาทางออกให้กับชุมชน

การพึ่งอิงอาศัย การอยู่ร่วมกันในชุมชนเป็นการอยู่อาศัยที่ต้องพึ่งอิงอาศัยซึ่งกันและกัน เมื่อชุมชนหนึ่งเกิดเหตุขึ้นชุมชนใกล้เคียงยอมเข้ามาช่วยเหลือและอิงอาศัยซึ่งกันและกันทุกคนในชุมชนและเจ้าหน้าที่ ดังนั้นการจัดโครงการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกันของทุกฝ่าย การรับรู้มุมมอง การมีวิสัยทัศน์ ย่อมส่งผลต่อกระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานแบบเครือข่ายเป็นไปอย่างรวดเร็ว

จากการศึกษาประสิทธิผลการจัดการเครือข่าย พบว่าสิ่งที่จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพประกอบด้วย 3 หัวข้อสำคัญ โดยผู้ศึกษานำแนวคิดของวีรศักดิ์ เครือเทพ ได้กล่าวถึงการทำงานของเครือข่าย (2550 : 84-89) เข้ามาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1) การดำเนินงาน ลักษณะของการดำเนินงานที่ทำร่วมกับภาคประชาชนและเอกชนเป็นการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาเพียงช่วงขณะหนึ่ง และคัดเลือกจากตัวแทนเพื่อเข้าร่วมการอบรมและร่วมเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังการเกิดภัย ซึ่งตั้งอยู่แค่ช่วงสั้นๆ และสิ้นสุดลงเมื่อไม่มีการเกิดภัย ทั้งขึ้นอยู่กับทัศนคติการฝึกปฏิบัติของผู้ที่เข้ารับการอบรมและการเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนกับภาครัฐ

2) ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และสมาชิกเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดให้อบรมความรู้ การช่วยเหลือตนเองได้เบื้องต้น และการร่วมเป็นกำลังเสริมเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดภัย โดยมีการแลกเปลี่ยน ปรับความคิดส่วนตัวให้สอดคล้องกับแนวคิดเครือข่าย ตามแนวคิดของวีรศักดิ์ เครือเทพ กล่าวคือ เครือข่ายแบบรวมปฏิบัติการ การขับเคลื่อนเครือข่ายให้ก้าวต่อไปอาศัยความรู้ความเข้าใจที่มีเป้าหมายและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3) ความสัมพันธ์ในการดำเนินงานแบบเครือข่าย เทศบาลเมืองลำพูนมีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานแบบเครือข่ายตามที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543 : 38) ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรหรือสถาบันใดๆ ได้ทำการตกลงการประสานเชื่อมโยงเข้าหากันภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดหมายเพื่อกิจกรรมต่างๆ และการแสดงออกการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน ความสัมพันธ์และการสื่อสารข้อมูลระหว่างกันจะช่วยให้สมาชิกเครือข่ายเกิดการรับรู้ การยอมรับในกระบวนการทำงานและช่วยส่งเสริมพัฒนาสัมพันธภาพที่ดี การพัฒนาเครือข่ายจึงต้องยึดหลักความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งผลการศึกษาของความสัมพันธ์ในการดำเนินงานยังต้องสร้างแรงจูงใจ สร้างกิจกรรมสาธารณะ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ประชาชนมองเห็นปัญหาและร่วมกันแก้ไขปัญหาดำเนินงานอย่างมีความสัมพันธ์ที่ดี

5.1.3 ปัญหาการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากผลการศึกษาในเรื่องปัญหาการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลเมืองลำพูน มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของชัยวัฒน์ สวัสดิเวช (2553) ได้ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัดภูเก็ต โดยพบ 3 ปัญหาที่สอดคล้องกันคือ ปัญหาด้านบุคลากร มีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดผู้มีความรู้ความสามารถ ที่ในการชี้แจงข้อมูล จากการศึกษาเทศบาลเมืองลำพูนมีเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญในการทำงาน เมื่อฝึกปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ท่านอื่นและพร้อมต่อการดำเนินงาน เมื่อผู้มีความรู้ท่านนั้นออกจากการเป็นเจ้าหน้าที่ ต้องการฝึกเจ้าหน้าที่ท่านใหม่ ใช้เวลาในการฝึกและอาจไม่ต่อเนื่องดังเช่นคนเดิม ผู้มีความรู้ในการปฏิบัติไม่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ส่งต่อผู้อื่นได้ การเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน พร้อมทั้งศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเกิดภัยให้เป็นปัจจุบันเสมอ

ปัญหาด้านบุคลากร ความรู้ของคนในพื้นที่ ทักษะคิดต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งผู้ที่รับเข้ามาฝึกอบรมในส่วนของกรอบมาให้กับชุมชนนั้น ส่วนใหญ่จะฝึกอบรมในช่วงวันธรรมดา ผู้ที่ได้รับคัดเลือกจึงต้องเป็นคนที่มีความว่างตรงกับวันที่จัดอบรม และคนกลุ่มนี้มักเป็นผู้สูงอายุ หรืออยู่ในวัยเกษียณอายุ และอาจจะเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานประจำ และผู้ที่มีฐานะ โดยกลุ่มคนเหล่านี้เข้ารับการฝึก ส่งผลต่อการทำงานเครือข่ายที่เข้มแข็ง

การส่งผู้เข้าอบรมในส่วนของผู้ประกอบการ พบว่า บางร้านจะมีสมาชิกอยู่เพียง 1 – 2 ในการดูแลร้าน หากส่งเข้าอบรม ต้องทำการปิดร้านซึ่งจะทำให้รายได้ขาดหายไป บางคนที่ส่งตัวแทนเข้ามาอบรมเป็นผู้ที่ปัญหาทางด้านร่างกาย ด้านสายตา หรือช่วงเข้าวัยชรา

ปัญหาการสร้างให้ความรู้เรื่องของสาธารณภัยที่เกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว เช่น ภัยที่เกิดจากที่อยู่อาศัย การประชาสัมพันธ์ภายในชุมชน โดยแจกจ่ายละเอียดยถึงส่วนดี การสร้างความตระหนักถึงการร่วมกันทำงานแบบเครือข่ายให้ชัดเจน การพัฒนาความรู้ความเข้าใจงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชน การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดสถานการณ์สาธารณภัย

การประชาสัมพันธ์ ต้องดำเนินงานร่วมกับส่วนงานอื่นเพื่อให้ประชาชนรับรู้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วม หากจัดโครงการ ประชาสัมพันธ์โดยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มักมีผู้ให้ความสนใจน้อย จึงต้องพึงอิงอาศัยร่วมกันส่วนงานอื่น

ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย ยังคงต้องมีการจัดหาเครื่องมือที่จะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพผลเพิ่มมากขึ้น อันได้แก่ ระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารยานพาหนะและอุปกรณ์ดับเพลิง และงบประมาณในการจัดอบรมไม่มีงบประมาณสำหรับด้านนี้โดยตรง

5.1.4 แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543 : 36-43) ในการวิเคราะห์หาแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายงานป้องกัน ได้กล่าวไว้ว่าการรับรู้ มุมมองร่วมกัน การรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกเครือข่ายและการรับรู้การเข้าร่วมเป็นเครือข่าย การทำความเข้าใจในปัญหาเพื่อร่วมกันหาทางแก้ไขอย่างมีจิตสำนึก จะส่งผลให้เครือข่ายเกิดความผูกพันในการดำเนินกิจกรรม จากการศึกษาการรับรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิกเครือข่าย เจ้าหน้าที่ และประชาชนของเทศบาลเมืองลำพูน พบว่า สมาชิกเครือข่าย เจ้าหน้าที่ ประชาชนควรมีความเข้าใจกระบวนการทำงานและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองการทำงานหลากหลายและนำมาปรับใช้ในการดำเนินงาน

การสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักต่อสาธารณภัย การให้ความรู้เกี่ยวกับงานที่ดำเนินโดยชี้แจงส่วนดี ส่วนเสีย ผลของการทำเครือข่ายให้ชัดเจน พร้อมทั้งความรู้เกี่ยวกับเรื่องงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยการจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเข้าใจเป้าหมายของเครือข่ายให้ดียิ่งขึ้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย เกิดจากการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระหว่างเจ้าหน้าที่ เครือข่ายไม่เข้าใจการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ บทบาท ภารกิจ หน้าที่ในการปฏิบัติร่วมกัน อีกทั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก และการปฏิบัติอย่างจริงจังด้วยความเสียสละ

การพัฒนาแนวทางในการช่วยเหลือ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มรายละเอียดในการสืบค้น สำรวจจำนวนประชากรในพื้นที่ แต่ละหลังคาเรือน จำนวนของผู้อยู่อาศัย และผู้ที่อาศัยนั้นสามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือไม่ ประเมินความเสี่ยงของพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนและจำลองการสร้างสถานการณ์ในการเกิดเหตุ เพื่อให้สร้างความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานร่วมกับเครือข่ายในการเข้าไประงับเหตุ จุดใดเสี่ยงอันตราย เพื่อกำหนดเส้นทางที่ให้เครือข่ายเข้ามาให้ความช่วยเหลือ อย่างไรก็ตามการสร้างกิจกรรมเพื่อให้พบปะกันบ่อยครั้ง การจัดอบรมและมีตัวแทนเครือข่ายเกิดขึ้น ควรมีค่าตอบแทนผู้ที่ทำงานเป็นสมาชิกเครือข่ายเพื่อให้เห็นประโยชน์จากการทำงาน ควรสร้างการให้ความร่วมมือระหว่างประชาชน ให้ทราบบทบาท ภารกิจ หน้าที่และสามารถช่วยเหลือตนเองได้ สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน และสำรวจคนที่ให้ความสนใจเข้าร่วมอบรมในแต่ละครั้งมีแนวโน้มเป็นอย่างไร การจัดประชุมให้ความรู้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึงอย่างจริงจัง ประชาชนได้รู้จักว่าสาธารณภัยคืออะไร มีวิธีการจัดการอย่างไร เพื่อให้ชุมชนอยู่รอดปลอดภัย

5.2 สรุป

5.2.1 การดำเนินการสร้างเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้คนในชุมชนเป็นที่ยอมรับ ยึดถือปฏิบัติกันอย่างต่อเนื่องและขยายวงกว้างของเครือข่ายไปยังพื้นที่อื่นรวมทั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมในเมืองลำพูน โดยหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญของการทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นการพึ่งพาตนเองได้

5.2.2 การวางแผนการดำเนินงานในช่วงแรกยังต้องพึ่งพาผู้นำในชุมชนเป็นผู้ช่วยประสานทำความเข้าใจ ตระหนักของการเกิดเหตุสาธารณภัย เพื่อให้เข้าถึงประชาชนในชุมชนได้มากกว่าผ่านการพูดคุยที่เข้าใจง่าย เพื่อคัดเลือกรับรู้หรืออาสาสมัครเข้าเป็นสมาชิกตัวแทนเครือข่ายในการร่วมอบรม และสอดคล้องดูแลความปลอดภัยของชุมชนที่ตนอยู่

5.2.3 การอำนวยการประสานงาน เทศบาลมีจะดำเนินการตรวจเช็คและมีหน้าที่เสมือนพี่เลี้ยงที่ดูแลและสำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัย ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ไม่ขาดหาย

5.2.4 การรายงานการปฏิบัติหน้าที่ การทำงานของเทศบาลจะมีการวางแผนการป้องกันการเกิดภัย ผ่านการฝึกปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เกิด การฝึกปฏิบัติขณะเกิดภัย และการปฏิบัติหลังเกิดภัย ทำให้ประชาชนทราบวิธีการปฏิบัติตนในแต่ละช่วงของการเกิดภัย และเกิดความสนใจของการร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย

5.2.5 การสร้างเครือข่ายต้องมีการทำงานที่ต่อเนื่องเพื่อให้เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง ร่วมปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน การปกครองโดยนายกเทศมนตรีที่มีมุมมอง วิสัยทัศน์ และความสำคัญของการเกิดภัยเป็นส่วนให้การทำงานมีความต่อเนื่อง และผู้นำชุมชนที่ได้รับคัดเลือกเกิดความคุ้นเคยต่อนายกเทศมนตรีที่มีการปกครองมาช้านาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

การดำเนินงานเครือข่ายของตัวแทนอาสาสมัครทำงานด้วยความเสียสละ เพื่อปกป้องการเกิดภัยทั้งต่อตนเองและชุมชน การทำหน้าที่สอดคล้องความปลอดภัย การเสียสละเพื่อฝึกอบรมชักชวนความเข้าใจการปฏิบัติการทำงานเครือข่าย และเป็นกำลังเสริมของเจ้าหน้าที่ในการทำงานเมื่อเกิดภัย เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นสิ่งดึงดูดให้มีอาสาสมัครร่วมทำงานควรมีค่าตอบแทนในการร่วมปฏิบัติเพื่อเป็นขวัญ กำลังใจในการทำงาน และการทำงานที่เข้าถึงพื้นที่ในชุมชนโดยประชาชน

5.3.2 ข้อเสนอสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

ควรการศึกษาวิธีการทำงานเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับประเทศเพื่อนำมาเปรียบเทียบการทำงานในระดับชุมชน และหาวิธีการทำงานที่มีความต่างและมาปรับใช้ร่วมกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved